

Якщо мирні масові заходи переростають у масові заворушення, що супроводжуються погромами, підпалами, нанесенням тілесних ушкоджень та грубим порушенням громадського порядку, у такому разі, керівниками територіальних органів поліції ухвалюється рішення про примусове припинення масових заходів у спосіб застосування спеціальних засобів та фізичної сили визначених законом України «Про Національну поліцію» та з дотриманням прав людини.

Список використаних джерел:

1. Оверченко Д.Г. Тактико психологічні особливості проведення поліцейськими переговорів під час масових заворушень: науково практичні рекомендації [за загал. ред. О.М. Цільмак] Одеса: ОДУВС, 2018. С. 187-188.
2. Оверченко Д.Г. Тактико-психологічні особливості переговорів з різними категоріями організаторів масових заворушень. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. № 4. с. 19-28.
3. Заросило В.В. Теорія масових заходів та їх вплив на громадську безпеку. Наукові праці МАУП, 2014. Вип. 42. С. 122-126.

Василь ПОЛИВАНЮК,
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА
ЦИВІЛЬНОЇ ОСОБИ НА ВОГНЕПАЛЬНУ ЗБРОЮ**

Розглядаючи даний аспект, хотілось би акцентувати увагу на тому, що обрана нами проблематика є доволі вагомою та актуальною як у теоретичному, так і у практичному сенсі. Одним із факторів, який неопосередковано обумовлює прийняття певних законопроектів щодо легалізації вогнепальної зброї серед цивільного населення є велике бажання останніх захищати суверенітет та кордони нашої держави. Починаючи з 2014 року, а на початку повномасштабного вторгнення росії на територію України 2022 року в пунктах територіального центру комплектування та в пунктах запису до територіальної оборони можна було спостерігати величезні черги бажаючих записатися до лав ЗСУ.

Влада України вирішила залучити населення до відсічі збройної агресії росії проти України. Так, було прийнято ряд законопроектів, які дозволять цивільному населенню мати вогнепальну зброю. У свою чергу, перед цим було проведене опитування в додатку «Дія», яке показало, що 22 % осіб категорично проти вільного обігу вогнепальної зброї; 19 % вважають, що

можливо застосовувати вогнепальну зброю лише у тирах та на стрільбищах; а 59 % вважають, що цивільним необхідно надати можливість вільно володіти вогнепальною зброєю та боєприпасами до неї [1]. В результаті чого 23 лютого 2022 року Верховна Рада України ухвалила у першому читанні законопроект № 5708 «Про право на цивільну вогнепальну зброю».

Наразі в Україні є декілька нормативно-правових актів, які регулюють процедуру отримання дозволів на зброю цивільним населенням. Першим документом є Наказ МВС № 622 від 21.08.1998 р. «Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів» [2]. Другий нормативний акт, який було прийнято нещодавно, регламентує видачу вогнепальної зброї цивільному населенню в умовах воєнного стану, тобто Наказ МВС № 175 «Про затвердження Порядку отримання вогнепальної зброї і боєприпасів цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії російської федерації та/або інших держав» [3].

Останній наказ є дуже важливим сьогодні, адже законодавцю необхідно мобілізувати якомога більше сил для відсічі збройної агресії рф. Однак, ми не можемо сказати, що даний законопроект є безпроблемним. Багатьом цивільним в рамках даного закону була видана вогнепальна зброя. Внаслідок чого правоохоронним органам доволі складно контролювати обіг вогнепальної зброї, яка є на руках у цивільних осіб.

Мета даних нормативно-правових актів – посилення дотримання режиму законності в питаннях визначення правового режиму власності на зброю, закріплення основних прав та обов'язків громадян і юридичних осіб щодо виробництва, набуття, володіння, розпорядження та використання зброї і боєприпасів, врегулювання інших суспільних відносин, що безпосередньо з цим пов'язані.

На кінець зазначимо, що в умовах воєнного стану необхідно залучити та мобілізувати якомога більше сил для відсічі збройної агресії російської федерації проти України. Однією з найбільш вагомих сил нашої держави є цивільне населення. Так враховуючи бажання громадян України та осіб проживаючих на території України взяти участь в національному супротиві, законодавцем було прийнято певні нормативно-правові акти. Одним із яких є ЗУ «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України»[4] та, вже згаданий раніше, Наказ МВС України від 07 березня 2022 року № 175.

Вважаємо, що так як вже зараз діє спрощена процедура отримання вогнепальної зброї цивільним населенням, необхідно на законодавчому рівні прийняти певні міри для посилення контролю за вогнепальною зброєю, яка видана на руки цивільним особам. Такою мірою може бути законопроект

№ 5708 «Про право на цивільну вогнепальну зброю», який включено до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання[5]. З огляду на це вбачаємо необхідність прийняті відповідного нормативно-правового акту найближчим часом.

Список використаних джерел:

1. Легалізація вогнепальної зброї в Україні — аналіз законопроекту № 5708. Pravo.ua. Аналітика. 22.06.2022. URL: <https://pravo.ua/lehalizatsiia-vohnepalnoi-zbroi-v-ukraini-analiz-zakonoproiektu-5708/>

2. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС № 622 від 21.08.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

3. Про затвердження Порядку отримання вогнепальної зброї і боєприпасів цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав: Наказ МВС № 175 від 07.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0295-22#Text>.

4. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України. Закон України від 03.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.

5. Про право на цивільну вогнепальну зброю. Проект Закону № 5708. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/27190>.

Каріна ПІСОЦЬКА,

доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософії в галузі права

**ГЕНДЕРНИЙ БАЛАНС В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ
ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ
ПРАВ І СВОБОД**

Широке коло питань, пов'язаних із створенням в Україні ефективної системи забезпечення національної безпеки, реформування сектору безпеки і оборони, знаходиться сьогодні у центрі обговорень за участю політиків, науковців, керівників державних структур, представників правоохоронних органів, приватних структур безпеки, громадськості. Ведеться пошук такої моделі сектору безпеки і оборони України, яка б найбільшою мірою забезпечувала, з одного боку, право кожного громадянина жити у вільному, правовому середовищі, захищеному ефективними діями всіх суб'єктів цього